

Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Yazılı Basında Sunumu: Gazete İçerikleri Üzerinden Karşılaştırmalı İnceleme

Özer SİLSÜPÜR¹

Yusuf KARADERE²

Öz

Gazeteler gündemle ilgili gelişmelerin sunulması, bilgilendirme işlevi dışında belli konulara dikkat çekilmesi ve konuların önemsenmesinde önemli yere sahiptir. Çalışmada, kadına yönelik çıkan şiddet haberlerinin gazetelerde nasıl ele alındığı ve kadına yönelik şiddet olaylarının nasıl sunulduğu, tirajı en yüksek gazeteler olan Hürriyet, Sabah, Sözcü, Milliyet ve Türkiye örneğinde incelenmiştir. Bu gazetelerde çıkan kadına yönelik şiddet ve cinayet haberleri 14.12.2020-14.01.2021 tarihleri arasında içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Kadına yönelik şiddet haberlerinin en az Türkiye gazetesinde ele alındığı belirlenmiştir. Kadına yönelik şiddet konusuyla ilgili sadece Hürriyet gazetesinde haber türü dışında köşe yazarlarının da bu konuyla ilgili yazılar yayımladıkları tespit edilmiştir. Kadına yönelik şiddet haberlerinde Sözcü gazetesinin her haberinde fotoğraf kullandığı ve diğer gazetelerin ise fotoğraf kullanmadan haber yayımladıkları saptanmıştır. Genel olarak gazete haberlerinde kadınların en çok 11-17 ve 23-39 yaş aralığında şiddete maruz kaldığı, kadınlara yönelik gerçekleşen şiddetin en fazla cinayete sonuçlandığı ve kadınların en fazla fiziksel şiddet gördüğü belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Kadına Yönelik Şiddet, Medya, Yazılı Medya, Gazeteler, Şiddet Haberleri

¹ Öğr. Gör. Dr., Trabzon Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü, ozer.silsupur@gmail.com
ORCID: 0000-0002-2965-2235

² Öğr. Gör., Kırıkkale Üniversitesi, Keskin Meslek Yüksekokulu, Pazarlama ve Reklamcılık Bölümü, y.karadere@kku.edu.tr
ORCID: 0000-0002-4719-0935

Presentation of Violence Against Women in the Press: A Comparative Analysis of Newspaper Contents

Abstract

Newspapers have an important place in presenting developments on the agenda, drawing attention to certain issues other than informational functions and paying attention to the issues. In this study, newspapers with high circulation were examined such as Hürriyet, Sabah, Sözcü, Milliyet and Türkiye to see how violence against women is discussed and presented in the newspapers. The news on violence and murder against women published in these newspapers were analyzed by content analysis method between 14 December 2020 and 14 January 2021. It was found that news of violence against women were the least discussed in Türkiye newspaper. It was determined not only the Hürriyet newspaper, but also the columnists published articles on the issue of violence against women. It has been determined that in news of violence against women, Sözcü newspaper uses photographs in every news item and other newspapers publish news without using photographs. In general, it has been determined that women were subjected to violence between the ages of 11-17 and 23-39 the most, violence against women resulted in murder the most and women were exposed to physical violence the most.

Keywords: Violence Against Women, Media, Printed Media, Newspapers, Violence News

Giriş

Şiddet, insanlık tarihi ile başlayan, günümüzde daha da ciddi bir sorun haline gelen, engellenmesi için her geçen gün önlemler alınan, çeşitli araştırma faaliyetleri ile önüne geçilmeye çalışılan, toplumun her kesimini ilgilendiren olumsuz bir kavramdır. Bireyler arası ve/veya gruplar arasında gerçekleşen şiddetin engellenmesi için toplumda bilinç oluşturmak, şiddet olaylarına dikkat çekmek, şiddet olaylarını uzaktan seyretmek yerine müdahale etmek ve toplumsal destek sağlamak için kamuoyu oluşturulması gerekmektedir. Şiddet olaylarına karşı bilinçlenen ve farkındalık oluşan bireyler, etrafında gerçekleşen veya medyaya yansıyan şiddet olaylarını içselleştirebilecek ve tepkide bulunabilecektir.

Tarihsel süreç içinde varlığını ve gelişimini sürdüren insan, kendi kültürünü, yaşam tarzını ve değerlerini oluşturarak yaptıklarıyla hayata anlam katmıştır (Harari, 2015, s. 17). İnsanların hayata bakış açıları, düşünceleri, yaşam tarzları, inançları, sevgileri ve kültürlerinin bir bütünsellik içerisinde oluşturduğu uygarlık (McNeill, 2002, s. 13), insanların içinde buldukları topluma göre şekillenmesini ve kişiliklerini oluşturmasını sağlamaktadır. Bu sebeple insanlar hem kalıtsal hem de içinde buldukları toplumsal ve çevresel özelliklerin etkisiyle kişiliklerini oluşturmakta ve şekillendirmektedir (Güney, 2020, s. 14-15).

Bireylerin içinde yaşadığı çevrede, diğer insanların ya da grupların kuralları, etik değerleri, tutumları, ahlaki yapıları, gelenek ve görenekleri, yaşam tarzları gibi etmenler, insanların kişilik özellikleri üzerinde etkisi vardır. Toplumsallaşma bu faktörlerle birlikte, insanların kendi karakteristik özelliklerinin oluşmasında, kişiliklerinin ortaya çıkmasında ve bireysel olarak şekillenmelerinde etkili olmaktadır (Coştu, 2009, s. 119). Kişilik, bireylerin toplumda sahip olduğu çeşitli rollerin ve bu rollerin diğer kişiler üzerinde bıraktığı etkilerin tümü ve bireylerin, diğer kişilerden ayırt edilmesine yarayan davranışlar bütünü olarak açıklanmaktadır (Yavuzer, 1982, s. 287). Dolayısıyla bütün insan davranışlarının temelinde belli sebepler olmakla birlikte, bu davranışların da bir kaynağı söz konusudur (Güney, 2020, s. 1). Bu sebeple şiddet (saldırganlık), insanın içinde beslediği içgüdü ve dış uyaranlara karşı bir tepkinin sonucu olarak gerçekleşmektedir (Fromm, 2018, s. 41).

Kamuoyu; insanların düşüncelerini açıkça kamusal alana taşıyabilmelerini, insanların fikirlerini, düşüncelerini başkalarına rahatça aktarabilmelerini, bireyler arasında iletişim kurabilmelerini, verilecek kararları etkileyebilmeyi ve sorunlarla ilgili görüşlerini paylaşabilmelerini ifade etmektedir (Waldahl, 1994, s. 58). Kamuoyunun oluşmasını dolaylı olarak psikolojik, sosyolojik araçlar ve doğrudan politik ve kitle iletişim araçları etkilemektedir. İnsanların düşüncelerini, davranışlarını ve karar alma süreçlerini etkileyen medya ve siyasal aktörler, kamuoyunun oluşmasında da önemli rol oynamaktadırlar (Yurdakul, 2016, s. 84). Dolayısıyla şiddete karşı kamuoyu oluşturmak ve şiddet olaylarının artmasını engellemek için şiddetin sadece televizyonlardan, gazetelerden, dizilerden, filmlerden, spordan, siyasetten uzaklaştırılması yetmemekte, aynı zamanda bu sorunu çözmek için şiddetin normal karşılanmasının önüne geçilmesi ve bireyleri bilinçlendirerek sağduyulu düşünülmesi gerekmektedir. Bu manada çalışmada, kadına yönelik çıkan şiddet haberlerinin gazetelerde nasıl ele alındığı ve kadına yönelik şiddet olaylarının nasıl sunulduğu araştırılmıştır. Çalışmada, 13.12.2020 tarihi itibarıyla tirajı en yüksek olan ulusal gazeteler; sırasıyla Hürriyet, Sabah, Sözcü, Milliyet ve Türkiye gazeteleri ele alınmış ve kadına yönelik şiddet haberleri 14.12.2020-14.01.2021 tarihleri arasında içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir.

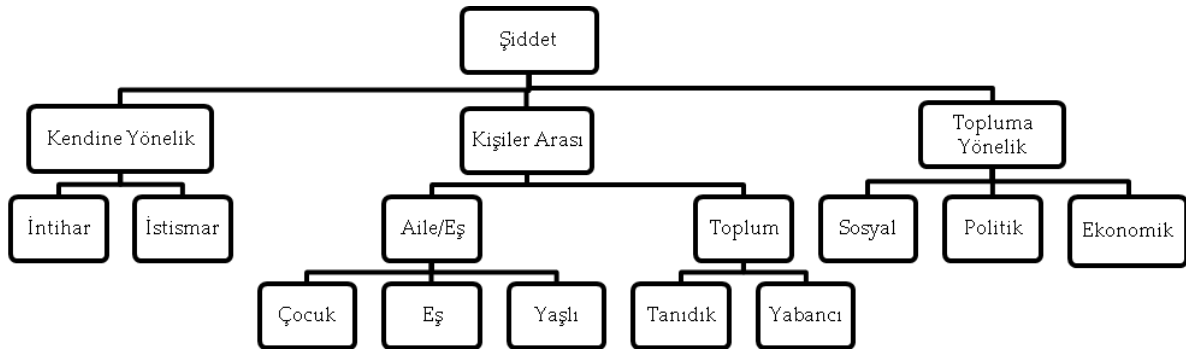
1. Kadına Yönelik Şiddet

Şiddet; bir devininin, bir gücün derecesi, zorluk, sertlik, duygu ve davranışta aşırılık, karşıt görüştekiler için kaba kuvvet kullanma, kaba ve sert davranmak, çevreyi sindirmek için yaratılan olay ya da girişilen eylem, başvurulmuş kaba kuvvet olarak açıklanmaktadır (Özel ve ark., 2012, s. 1620). Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) şiddeti; kendisini tehdit altında gören kişinin, fiziksel güç veya gücü bilinçli olarak kullanmasıyla kendisine, başka bir kişi veya gruba, topluluğa yönelik psikolojik zarar, ölüm, yaralanmaya neden olma ya da neden olma olasılığı yüksek olma durumu (WHO, 2021) olarak; Türkiye Cumhuriyeti Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı şiddeti; *“çocuk, eş, eski eş, yakın akrabalar gibi aile bireyleri arasında gerçekleşen; bireyin, fiziksel, cinsel, ekonomik veya psikolojik zarar görmesiyle ya da acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da*

özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal veya özel alanda meydana gelen, fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranış” (Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2021) olarak; Keane (1998, s. 68-9) şiddeti; bireylerin veya bir grubun, başkalarının bedenlerine uyguladığı şok, çürüme, şişme ya da baş ağrısından kırılmış kemiklere, kalp krizlerine, kol ve bacak kayıplarına ve ölüme kadar giden sonuçların ortaya çıkmasına sebep olabilecek istenmeyen olaylar şeklinde tanımlamaktadır. Dolayısıyla kuvvet kelimesiyle ilişkili olan şiddetin sadece gücün kullanılmasıyla uygulanmadığı, aynı zamanda çeşitli araçlarla da gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır (Arendt, 2018, s. 56).

Şiddeti uygulayan kişinin/grubun karşı taraf üzerinde üstünlük kurmak, egemen güç olmak ve şiddeti gerçekleştiren kişinin/grubun kendisine karşı maddi ve manevi kar elde etmesine yönelik nedenlerle uygulanan (Şener, 2011, s. 9) şiddetin; çoğunlukla maksatlı yapıldığı, psikolojik zarar verme, ölüm, yaralamaya sebep olduğu, zarar vermese de tehdidin de bir şiddet davranışı olduğu ifade edilmektedir (Sağlık-Sen, 2013, s. 24). Dolayısıyla DSÖ, şiddet türlerini şiddet gören kişilere/gruplara göre kategorize etmekte ve şiddeti; kendine yönelik, kişiler arası ve topluma yönelik olmak üzere üç ana başlıkta ele almakta ve her şiddet türünü de kendi içinde alt başlıklara ayırmaktadır (Bkz. Tablo 1).

Tablo 1. Şiddet Türleri

Kaynak: WHO, 2002, s. 5.

Kadına yönelik şiddet temelde; vurma, tokatlama, itme, yaralama gibi fiziksel şiddet; zorla evlendirme, tecavüz, taciz gibi cinsel şiddet; aşağılanma, hakaret, kişilik haklarına saldırı gibi psikolojik (duygusal) şiddet ve zorla çalıştırma, çalışma hakkını engelleme, maddi zarar verme gibi ekonomik şiddet olarak dört kategoriye ayrılmaktadır (Yetim ve Şahin, 2009, s. 49-50; Uyumaz ve Akdağ, 2015, s. 49-50; Polat, 2016, s. 17-19; Kara ve Uluç, 2019, s. 156; Kulkara ve ark., 2020, 53-54). DSÖ'nün dikkat çektiği husus, şiddete en çok maruz kalanların kadınlar olduğu ve en çok kadına yönelik şiddetin görüldüğü gerçeğidir (Subaşı ve Akın, t.y.). Milliyet Gazetesi'nin 3 Ocak 2021 tarihli haberine göre; kadın cinayetlerinin her geçen yıl arttığı, 2020 yılında en az 300 kadının erkek şiddetine maruz kalarak öldüğü, 171 kadının ölümünün ise "şüpheli" olarak kaydedildiği (Yılmaz, 2021) açıklanmıştır (Tablo 2).

Tablo 2. Yıllara Göre Türkiye'deki Kadın Cinayetlerinin Sayıları

Yıl	Ölen Kadın Sayısı
2012	210
2013	234
2014	294
2015	303
2016	328
2017	409
2018	431
2019	445
2020	300
Toplam	2954

Kaynak: [Yılmaz, 2021](#).

Ayrıca Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün (Organisation for Economic Co-operation and Development) 2019 yılı verilerine göre de, Türkiye %38'lik oranla kadına şiddetin en fazla görüldüğü, Kanada ise %1.9'lık oranla kadına şiddetin en az görüldüğü ülke olduğu tespit edilmiştir ([OECD, 2021](#)).

Tablo 3. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Ülkelerinde 2019 Yılı Kadına Yönelik Şiddet Oranları

Sıra	Ülke	Yüzde	Sıra	Ülke	Yüzde
1	Kanada	1.9	19	Macaristan	21
2	Şili	6.7	20	Lüksemburg	22
3	İsviçre	9.8	21	İzlanda	22.4
4	Avusturya	13	22	Slovakya	23
5	İspanya	13	23	Belçika	24
6	Polonya	13	24	Litvanya	24
7	Slovenya	13	25	Hollanda	25
8	Meksika	14.1	26	Fransa	26
9	İrlanda	15	27	Norveç	27
10	Japonya	15.4	28	İsveç	27
11	Güney Kore	16.5	29	İngiltere	28
12	Avustralya	16.9	30	Finlandiya	30
13	İtalya	19	31	Danimarka	32
14	Portekiz	19	32	Letonya	32
15	Yunanistan	19	33	Yeni Zelanda	35
16	Estonya	20	34	ABD	35.6
17	Almanya	22	35	Türkiye	38

18	Çekya	21			

Kaynak: OECD, 2021.

Kadınlara yönelik gerçekleştiren şiddetin nedenleri; toplumsal, bireysel, aile ve ilişki nedenli olarak üç ayrı başlık altında incelenmiştir. Bunlar şöyle açıklanmaktadır (Subaşı ve Akın, t.y.):

- **Toplumsal Sebepler:** Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, eşitsizlikleri artıran politikalar, mağdur olan kadınlara yardımların yetersiz olması ve bu nedenle şiddeti kabul etmeleri, ateşli silahların kolay temin edilmesi, şiddeti yaygınlaştıran kültürel yapı ve gelenekler.
- **Aile ve İlişkisel Sebepler:** Evlilikte eşlerin uyumsuzluğu, şiddete eğilimli çevre, ekonomik durumun yetersiz oluşu, anne ve babaların çocuklarına karşı ilgisiz olması.
- **Bireysel Sebepler:** Şiddet uygulayan kişinin çocuklukta ihmal edilmesi, alkol ve madde kullanımı, psikolojik ve kişilik bozuklukları.

2. Medya ve Gazeteler

Medya; bilginin ve haberin süratle kitlelere ulaştırılması, görsel, işitsel ve yazılı metin olarak sunulması, her hedef kitleye hitap edebilecek ve ilgilenebileceği bir yapıya sahip olmasıyla toplumsal değişimi ve dönüşümü sağlamada rol oynamaktadır (Vural ve Bat, 2013, s. 280). Bilgiyi kitlelere ulaştırabilme ve onları etkileyebilme gücüne sahip olan medya (Aydede, 2002, s. 124-125), toplumsal hayatı insanlara aktaran ve yaşam içinde olup bitenleri duyuran bir araçtır (Palabıyıkoglu, 1997, s. 123). Bilgilendirme, aydınlatma, haber verme, dikkat çekme gibi fonksiyonları sağlayan medya (Silsüpür, 2021: 75), toplumun nabzını tutan gündem ve olaylar hakkında bilgi aktararak toplumu yeniden şekillendirme, olumlu yönde biçimlendirme etkisiyle ve toplumda ayna görevini üstlenmesiyle önemli bir güce sahiptir (Baran ve ark., 2017, s. 112).

Kitle iletişim araçları içerisinde önemli bir değere ve yere sahip olan gazeteler, yakın ve uzak geçmişin ya da günün haber ve konularının verilmesinde, kanaat ve fikirlerin geniş kitlelere ulaştırılmasında, kitlelerin ilgisinin ülkenin önemli gündemleri, meseleleri üzerine çekilmesinde ve okurların bilgisini artırmada kayda değer rol oynamaktadır (Bektaş, 2002, s. 99). Gazete, televizyon ve radyoya kıyasla en kapsamlı ve derin bilgiyi sunan, konuları detayları ve yorumlarıyla ele alan önemli bir yazılı medya aracıdır (Kazaz, 2007, s. 222). Gazeteler, bilgi ve haber kaynağı açısından televizyona göre daha zengin olduğu için gazete okurları toplumdaki gelişmeler hakkında daha çok bilgiye ve farkındalığa sahiplerdir (Devran, 2004, s. 235). Bu bakımdan olayları ve konuları derinlemesine inceleyebilme, yorum, eleştiri gibi farklı görüşten kişileri bir arada bulundurması sebebiyle de gazeteler avantaja sahiplerdir (Çobanoğlu, 2007, s. 113). İnternetle birlikte yeni medya, gazete karşısında üstünmüş gibi görünse de bilgi kirliliği ve denetimin yetersizliği gibi nedenlerle internet ortamında faaliyet gösteren gazetecilik, evrensel anlamda basılı medya kadar çok dikkate alınmamaktadır. Dolayısıyla günümüzde hâlâ

kamuoyunun oluşturulması, yönlendirilmesi ve bilgilendirilmesinde internetin yeterli olmadığı düşünülmektedir. Bu sebeple, internet karşısında hem televizyon hem de yazılı-basılı medya önemini ve geçerliliğini devam ettirmekte ve bu mecralar, internetle beraber ilerlemeye ve varlığını sürdürmeye devam etmektedir (Yurdigül ve Hakan, 2012, s. 146-147). Sonuç olarak insanlar televizyon, radyo, gazete ya da internet gibi kitle iletişim araçları sayesinde şiddet olaylarından haberdar olmakta ve bu kitle iletişim araçlarına bakıldığında taciz, tecavüz, istismar ya da cinayet haberiyle karşılaşıldığı görülmektedir (Karaca ve ark., 2017, s. 138).

3. Araştırma

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Gazeteler, gündemle ilgili gelişmelerin sunulması, bilgilendirme işlevi dışında belli konulara dikkat çekilmesi ve konuların önemsenmesi bakımından önemli yere sahiptir. Gazetelerin gerek gündem konularını haber yapmaları gerekse de köşe yazarlarının toplumsal konulara yönelik meseleleri ele almaları kamuoyunun dikkatini çekmesi açısından değerlidir. Bu bakımdan, gazetelerin kadına yönelik şiddet haberlerini paylaşmaları ve köşe yazarlarının da bu konuya değinmeleri duyarsızlaşmayı engelleyerek kadına şiddete karşı kamuoyu oluşumuna katkı sağlayacaktır.

Çalışmada, kadına yönelik çıkan şiddet haberlerinin gazetelerde nasıl ele alındığı ve kadına yönelik şiddet olaylarının nasıl sunulduğu araştırılmıştır. Çalışma, Türkiye’de tirajı en yüksek olan (en çok satılan) gazetelerde kadına yönelik gerçekleşen şiddet haberlerini incelenmesi yönüyle önemlidir.

3.2. Araştırmanın Yöntemi ve Sınırlılıkları

Kadına yönelik şiddetin gazetelerde sunulmasıyla ilgili çalışmanın evrenini Türkiye’deki ulusal gazeteler, örneklemini ise 13.12.2020 tarihi itibarıyla tirajı en yüksek olan sırasıyla Hürriyet, Sabah, Sözcü, Milliyet ve Türkiye gazeteleri oluşturmaktadır. Bu gazetelerde çıkan kadına yönelik şiddet ve cinayet haberleri 14.12.2020-14.01.2021 tarihleri arasında içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir.

İçerik analizi, “iletişimin belirgin yazılı/açık içeriğinin objektif, sistematik ve niceliksel tanımlarını yapan bir araştırma tekniğidir” (Berelson, 1952, s. 7). İçerik analizi, bir grup metin kodlayıcıları içinden aynı sonuçlara ulaşmak amacıyla gazeteler, dergiler, reklamlar, siyasi konuşmalar gibi çeşitli verilerin analizinin yapılmasını sağlamaktadır (Harwood ve Garry, 2003, s. 479).

Çalışmada sadece Türkiye’de gerçekleşen kadına yönelik şiddet ve cinayet haberleri incelenmiştir. Gazetelerin hafta içi ve hafta sonu verilen ekleri, aynı haberler ve haberlerin araştırma yapılan tarihlerden önce gerçekleşmiş olması gibi nedenlerle çalışmaya dahil edilmemiştir.

Çalışmanın kodlama cetveli; Yegen (2014), Aydın ve ark. (2016), Baran ve ark. (2017) ve Karaca ve ark. (2017) çalışmalarından yararlanılarak oluşturulmuştur. Kodlama

çetvelinde, kadına yönelik şiddet konusunun Hürriyet, Sabah, Sözcü, Milliyet ve Türkiye gazetelerinde haber olup olmadığına bakılmış ve içeriklere uygun kategoriler oluşturularak kadına yönelik şiddet haberleri detaylı şekilde incelenmiştir. Kadına yönelik şiddet haberleri hem gazetelerde biçimsel olarak hem de “5N (Ne, Neden, Nasıl, Nerede, Ne Zaman) 1 K (Kim?)” haber yazma kuralına göre tablolaştırılarak incelenmiştir.

3.3. Araştırmanın Soruları

Araştırmada temel olarak şu sorulara cevap aranacaktır.

1. Kadına yönelik şiddet haberlerinin gazetelere göre dağılımı nasıldır?
2. Kadına yönelik şiddet haberlerinin gazetelere göre biçimsel özellikleri nasıldır?
3. Kadına yönelik şiddet haberlerinin gazetelere göre sunumu nasıldır?
4. Kadına yönelik şiddet haberlerinde şiddete maruz kalan veya öldürülen kadınların; a) kim tarafından şiddete uğradığı, b) neden şiddete maruz kaldıkları, c) şiddetin hangi türüne maruz kaldıkları, d) şiddet sonucunda kadınlara ne olduğu gibi sorular da araştırmanın diğer sorularını oluşturmaktadır.

4. Bulgular

4.1. Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Gazetelere Göre Dağılımı

Araştırma yapılan tarih aralığında incelenen gazetelerde toplam 155 kadına yönelik şiddet haberi yayımlanmıştır. İncelenen beş (5) gazeteye bakıldığında; Hürriyet 38, Sabah 33, Sözcü 37, Milliyet 34 ve Türkiye 13 kadına yönelik şiddet haberi paylaşmıştır (Tablo 4).

Tablo 4. Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Gazetelere Göre Dağılımı

Gazeteler	f	%
Hürriyet	38	25
Sabah	33	21
Sözcü	37	24
Milliyet	34	22
Türkiye	13	8
Toplam	155	100

Bir aylık süre içerisinde incelenen gazetelerdeki kadına şiddet haberlerinin yüzdelerle dağılımlarına bakıldığında, Hürriyet gazetesi %25 ile ilk sırada yer almaktadır. Hürriyet gazetesini sırasıyla %24 ile Sözcü, %22 ile Milliyet, %21 ile Sabah ve son olarak %8 ile Türkiye gazeteleri izlemiştir. Buna göre, kadına yönelik şiddet haberlerinin Türkiye gazetesinde dışındaki diğer tüm gazetelerde daha fazla haber edildiği anlaşılmaktadır.

4.2. Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Gazete Sayfalarındaki Konumuna Göre Dağılım

Gazetelerdeki toplam 155 kadına yönelik şiddet haberinin konumu incelendiğinde; 137 (%88) haberlerin iç sayfada yer aldığı, 18 (%12) haberin ise ana sayfadan paylaşıldığı görülmüştür (Tablo 5).

Tablo 5. Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Gazete Sayfalarındaki Konumuna Göre Dağılım

Gazetede Yeri	Hürriyet		Sabah		Sözcü		Milliyet		Türkiye		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Ana Sayfa	4	11	6	18	1	3	4	12	3	23	18	12
İç Sayfalar	34	89	27	82	36	97	30	88	10	76	137	88
Toplam	38	100	33	100	37	100	34	100	13	100	155	100

Hürriyet gazetesi toplam 38 şiddet haberinin 4'ünü (%11) ana sayfada, 34'ünü (%89) iç sayfada; Sabah gazetesi 33 haberin 6'sını (%18) ana sayfada, 27'sini (%82) iç sayfada; Sözcü gazetesi 37 haberin 1'ini (%3) ana sayfada, 36'sını (%97) iç sayfada; Milliyet gazetesi 34 haberin 4'ünü (%12) ana sayfada, 30'unu (%88) iç sayfada ve Türkiye gazetesi 13 haberin 3'ünü (%23) ana sayfada ve 10'unu (%76) iç sayfada haber yaptığı tespit edilmiştir. Buradan hareketle, incelenen gazetelerin hepsi, kadına yönelik şiddet haberlerinin çoğuna iç sayfalarda yer vererek bu konunun detaylı okunmasına ve incelenmesine yer verdikleri ifade edilebilir.

4.3. Kadına Yönelik Şiddetin Hangi Türde Ele Alındığına Yönelik Dağılım

Gazetelerdeki kadına yönelik toplam 155 şiddet haberinin 150'si (%97) haber biçiminde, 5'i (%3) ise köşe yazısı biçiminde sunulmuştur (Tablo 6).

Tablo 6. Kadına Yönelik Şiddetin Hangi Türde Ele Alındığına Yönelik Dağılım

Haber Türü	Hürriyet		Sabah		Sözcü		Milliyet		Türkiye		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Haber	33	87	33	100	37	100	34	100	13	100	150	97
Köşe Yazısı	5	13	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3
Toplam	38	100	33	100	37	100	34	100	13	100	155	100

Hürriyet gazetesi, kadına yönelik şiddet konusunu 33 (%87) haber ve 5 (%13) köşe yazısı biçiminde sunduğu görülmüştür. Diğer gazetelerde kadına yönelik şiddet konusu, köşe yazarları tarafından ele alınmadığı ve kadına yönelik şiddetin sadece haber biçiminde aktarıldığı tespit edilmiştir. Sabah gazetesi 33 (%100) haber, Sözcü gazetesi 37 (%100) haber, Milliyet gazetesi 34 (%100) haber ve Türkiye gazetesi 13 (%100) haber yayımlamıştır (Tablo 6). Buna göre, en çok okunan gazetelerin kadına

yönelik şiddeti haber olarak sunarak hassas bir konu olan bu meseleyi irdeledileri ve toplumsal duyarlılık açısından önem verdikleri söylenebilir.

4.4. Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Başlık İlişkisine Göre Dağılımı

Gazetelerdeki kadına yönelik şiddet haberlerinin detayları ile başlık ilişkisi incelendiğinde, toplam 155 (%100) haber ile başlığın ilişkili olduğu belirlenmiştir (Tablo 7).

Tablo 7. Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Başlık İlişkisine Göre Dağılımı

Haber ve Başlık İlişkisi	Hürriyet		Sabah		Sözcü		Milliyet		Türkiye		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
İlgili	38	100	33	100	37	100	34	100	13	100	155	100
İlgisiz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	38	100	33	100	37	100	34	100	13	100	155	100

Gazetelere göre haber ve başlık ilişkisi incelendiğinde, Hürriyet'teki 38 (%100), Sabah'taki 33 (%100), Sözcü'deki 37 (%100), Milliyet'teki 34 (%100) ve Türkiye'deki 13 (%100) kadına yönelik şiddet haberiyle başlığının alakalı olduğu görülmüştür. Buradan hareketle, gazetelerin informatik başlık kullandığı ifade edilebilir.

4.5. Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinde Fotoğraf Kullanımına Yönelik Dağılım

Gazetelerdeki toplam 155 kadına yönelik şiddet haberinin 139'unda (%90) fotoğraf kullanıldığı, 16'sında (%10) fotoğraf kullanılmadığı belirlenmiştir (Tablo 8).

Tablo 8. Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinde Fotoğraf Kullanımına Yönelik Dağılım

Fotoğraf Kullanımı	Hürriyet		Sabah		Sözcü		Milliyet		Türkiye		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kullanılmış	34	89	29	88	37	100	28	82	11	85	139	90
Kullanılmamış	4	11	4	12	-	-	6	18	2	15	16	10
Toplam	38	100	33	100	37	100	34	100	13	100	155	100

Gazetelerdeki kadına yönelik şiddet haberlerinde fotoğraf kullanımı incelendiğinde, Hürriyet gazetesi 38 haberin 34'ünde (%89) fotoğraf kullandığı, 4'ünde (%11) kullanmadığı; Sabah gazetesi 33 haberin 29'unda (%88) fotoğraf kullandığı, 4'ünde (%12) kullanmadığı; Sözcü gazetesi 37 haberin tümünde (%100) fotoğraf kullandığı; Milliyet gazetesi 34 haberin 28'inde (%82) fotoğraf kullandığı, 6'sında (%18) fotoğraf kullanmadığı ve Türkiye gazetesi 13 haberin 11'inde (%85) fotoğraf kullandığı, 2'sinde (%15) kullanmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla gazeteler içeriği desteklemek, dikkat çekmek, etkileyciliği artırmak gibi çeşitli sebeplerle kadına yönelik şiddet haberlerinde fotoğraf kullanmayı tercih ettikleri söylenebilir.

4.6. Şiddete Maruz Kalan Kadınların Yaş Aralığıyla İlgili Dağılım

Gazetelerdeki toplam 155 haberin 66'sında (%43) en fazla 25-39 yaş aralığındaki kadınların, daha sonra sırasıyla 24 haberde (%15) ile 18-24 yaş aralığındaki kadınların, 20 haberde (%13) ile 40-64 yaş aralığındaki kadınların ve en son 12 haberde (%8) ile 11-17 yaş aralığındaki kadınların şiddete maruz kaldıkları tespit edilmiştir. Gazetelerde çıkan 33 (%21) haberde ise, şiddete uğrayan kadınların yaşlarıyla ilgili bilgi verilmemiştir (Tablo 9).

Tablo 9. Şiddet Maruz Kalan Kadınların Yaş Aralığıyla İlgili Dağılım

Yaş Aralığı	Hürriyet		Sabah		Sözcü		Milliyet		Türkiye		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
11-17	2	5	4	12	1	3	2	6	3	23	12	8
18-24	7	18	4	12	6	16	6	18	1	8	24	15
25-39	13	35	15	46	18	49	16	47	4	31	66	43
40-64	7	18	2	6	5	13	4	11	2	15	20	13
65 ve üzeri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Belirtilmemiş	9	24	8	24	7	19	6	18	3	23	33	21
Toplam	38	100	33	100	37	100	34	100	13	100	155	100

Her bir gazete incelendiğinde, en fazla 25-39 yaş aralığındaki kadınların şiddete maruz kaldıkları görülmektedir. 25-39 yaş aralığında şiddete maruz kalan kadınlar; 18 (%49) haberle Sözcü'de, 16 (%47) haberle Milliyet'te, 15 (%46) haberle Sabah'ta, 13 (%35) haberle Hürriyet'te ve 4 (%31) haberle Türkiye gazetesinde olduğu sunulduğu belirlenmiştir. Dolayısıyla gazetelerde çıkan kadına yönelik şiddet haberlerine göre, kadınların erken yaşta şiddet gördükleri ve en fazla genç yaş kategorisindeki kadınların şiddete maruz kaldığı ortaya çıkmaktadır.

4.7. Şiddete Maruz Kalan Kadınların İlişki Durumlarıyla İlgili Dağılım

Gazetelerdeki toplam 155 haberin 57'sinde (%37) bekar, 48'inde (%31) resmi nikahlı, 26'sında (%17) boşanmış, 7'sinde (%4) dini nikahlı kadınların şiddet gördüğü belirlenmiştir (Tablo 10).

Tablo 10. Şiddete Maruz Kalan Kadınların İlişki Durumlarıyla İlgili Dağılım

Medeni Durum	Hürriyet		Sabah		Sözcü		Milliyet		Türkiye		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Bekar	12	32	9	27	15	41	17	50	4	31	57	37
Resmi Nikah	13	34	11	33	12	32	8	23	4	31	48	31
Dini Nikah	1	3	2	6	1	3	2	6	1	8	7	4
Boşanmış	4	10	8	24	7	19	4	12	3	22	26	17
Belirtilmemiş	8	21	3	10	2	5	3	9	1	8	17	11
Toplam	38	100	33	100	37	100	34	100	13	100	155	100

Hürriyet'teki haberlerin 13'ünde (%34) resmi nikah, 12'sinde (%32) bekar; Sabah'taki haberlerin 11'inde (%33) resmi nikah, 9'unda (%27) Sözcü'deki haberlerin 15'inde

(%41) bekar, 12'sinde (%32) resmi nikah; Milliyet'teki haberlerin 17'sinde (%50) bekar, 8'inde (%23) resmi nikah; Türkiye'deki haberlerin 4'ünde de (%31) bekar ve resmi nikahlı kadınların en çok şiddete maruz kaldıkları görülmüştür. Buna göre, kadınların her ilişki durumunda da şiddet gördüğü, en çok şiddete maruz kalanların ise, evli olmayan ve resmi nikahla evli olan kadınlar olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

4.8. Kadına Yönelik Şiddetin Kim Tarafından Yapıldığıyla İlgili Dağılım

Gazetelerde çıkan toplam 155 habere bakıldığında; 51 (%33) haberle kadınların en çok şiddeti eşlerinden, daha sonra 36 (%23) haberle eski sevgilerinden ve 21 (%14) haberle de eski eşlerinden gördükleri belirlenmiştir (Tablo 11).

Tablo 11. Kadına Yönelik Şiddetin Kim Tarafından Yapıldığıyla İlgili Dağılım

Şiddeti Uygulayan Kişi	Hürriyet		Sabah		Sözcü		Milliyet		Türkiye		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Eş	14	37	9	27	13	35	10	29	5	38	51	33
Eski Eş	4	10	6	18	6	16	3	9	2	15	21	14
Sevgili	3	8	2	7	8	22	1	3	-	-	14	9
Eski Sevgili	9	24	6	18	6	16	12	35	3	24	36	23
Hırsız	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İş Arkadaşı	2	5	6	18	-	-	1	3	2	15	11	7
Yabancı	3	8	4	12	2	5	2	6	1	8	12	8
1. Derece Yakını	2	5	-	-	1	3	2	6	-	-	5	3
2. Derece Yakını	2	5	-	-	1	3	2	6	-	-	5	3
Kimliği Belirsiz	1	3	-	-	1	3	2	6	-	-	4	2
Toplam	38	100	33	100	37	100	34	100	13	100	155	100

Hürriyet'teki haberlerin 14'ünde (%37) kadınların eş, 9'unda (%24) eski sevgili, 4'ünde (%10) eski eş; Sabah'taki haberlerin 9'unda (%27) eş, 6'sar (%18) haberle eski eş, eski sevgili, iş arkadaşı; Sözcü'deki haberlerin 13'ünde (%35) eş, 8'inde (%22) sevgili, 6'sar (%16) haberle eski eş, eski sevgili; Milliyet'teki haberlerin 12'sinde (%35) eski sevgili, 10'unda (%29) eş, 3'ünde (%9) eski eş; Türkiye'deki haberlerin 5'inde (%38) eş, 3'ünde (%24) eski sevgili, 2'ser (%15) haberle eski eş ve iş arkadaşı tarafından şiddete uğradıkları tespit edilmiştir. Bu bilgidен hareketle, kadınların en çok duygusal yakınlık kurdukları kişilerden şiddet gördüğü sonucu çıkarılabilir.

4.9. Kadına Yönelik Şiddetin Uygulanma Nedeniyle İlgili Dağılım

Kadına yönelik şiddetin uygulanma nedeniyle ilgili gazetelerdeki toplam 155 haber incelendiğinde; 57 (%37) haberle en çok tartışma, 33 (%21) haberle ayrılmayı istemek, 24 (%15) haberle ile kıskançlık, 18 (%12) haberle de taciz nedenleriyle kadına şiddet uygulandığı belirlenmiştir (Tablo 12).

Tablo 12. Kadına Yönelik Şiddetin Uygulanma Nedeniyle İlgili Dağılım

Neden	Hürriyet		Sabah		Sözcü		Milliyet		Türkiye		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Evi Terk Etme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ayrılmayı İstemek	8	21	9	27	8	22	6	18	2	15	33	21
Kıskançlık	4	10	3	9	6	16	1	29	1	8	24	15
Ekonomik Sorunlar	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	1	1
Alkol	1	3	1	3	-	-	-	-	-	-	2	1
Tecavüz	2	5	2	7	-	-	2	6	-	-	6	4
Aldatma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Adli Birimlere	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Şikayet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cinnet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Karşılıksız Aşk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefret	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Töre	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gasp	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	1	1
Namus	1	3	-	-	1	3	2	6	-	-	4	2
Tartışma	16	42	7	21	1	46	9	26	8	62	57	37
Taciz	3	8	9	27	2	5	2	6	2	15	18	12
Belirtilmemiş	3	8	1	3	2	5	3	9	-	-	9	6
Toplam	38	100	3	10	3	10	3	10	1	10	155	100
			3	0	7	0	4	0	3	0		

Hürriyet gazetesindeki haberlerin 16'sında (%42) tartışma, 8'inde (%21) ayrılmayı istemek, 4'ünde (%10) kıskançlık; Sabah gazetesindeki 9'ar (%27) haberle ayrılmayı istemek ve taciz, 7'sinde (%21) tartışma; Sözcü gazetesindeki haberlerin 17'sinde (%46) tartışma, 8'inde (%22) ayrılmayı istemek, 6'sında (%16) kıskançlık; Milliyet gazetesindeki haberlerin 10'unda (%29) kıskançlık, 9'unda (%26) tartışma, 6'sında (%18) ayrılmayı istemek; Türkiye gazetesindeki haberlerin 8'inde (%62) tartışma, 2'ser (%15) haberle ayrılmayı istemek ve taciz, 1'inde (%8) ise kıskançlık nedeniyle kadınların şiddete maruz kaldıkları saptanmıştır. Buna göre, şiddete maruz kalan kadınların medeni taleplerinin karşılık bulmadığı, şiddet uygulayanların diyalog zemininde sağlıklı bir iletişim kuramadığı ve güven duygusunda eksiklik olduğu söylenebilir.

4.10. Kadına Yönelik Şiddetin Geçtiği Yerle İlgili Dağılım

Kadına yönelik şiddet haberlerinde, şiddetin gerçekleştiği yerlere bakıldığında; toplam 155 şiddet haberinin 60'ının (%39) koca veya sevgili evinde, 36'sının (%23) sokakta, 19'unun (%12) iş yerinde, 14'ünün (%9) baba evinde, 14'ünün (%9) arkadaş evinde gerçekleştiği, 12 (%8) haberde ise şiddetin geçtiği yer hakkında bilgi verilmediği belirlenmiştir (Tablo 13).

Tablo 13. Kadına Yönelik Şiddetin Geçtiği Yerle İlgili Dağılım

Yer	Hürriyet		Sabah		Sözcü		Milliyet		Türkiye		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Baba Evinde	3	8	3	10	4	11	3	9	1	8	14	9
Sokakta	9	24	8	24	6	16	9	26	4	31	36	23
Akraba Evinde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Karakolda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Adliyede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koca/Sevgili Evinde	16	42	11	33	18	49	11	32	4	31	60	39
İş Yerinde	3	8	7	21	2	5	4	12	3	24	19	12
Arkadaş Evinde	4	10	2	6	4	11	3	9	1	8	14	9
Belirtilmemiş	3	8	2	6	3	8	4	12	-	-	12	8
Toplam	38	100	33	100	37	100	34	100	13	100	155	100

Hürriyet'teki haberlerin 16'sında (%42) kadınların koca/sevgili evinde, 9'unda (%24) sokakta, 4'ünde (%10) arkadaş evinde; Sabah'taki haberlerin 11'inde (%33) koca/sevgili evinde, 8'inde (%24) sokakta, 7'sinde (%21) iş yerinde; Sözcü'deki haberlerin 18'inde (%49) koca/sevgili evinde, 6'sında (%16) sokakta, 4'er (%11) haberle baba evinde ve arkadaş evinde; Milliyet'teki haberlerin 11'inde (%32) koca/sevgili evinde, 9'unda (%26) sokakta, 4'er (%12) haberle iş yerinde ve belirtilmediği; Türkiye'deki 4'er (%31) haberle sokakta ve koca/sevgili evinde, 3'ünde (%24) iş yerinde, 1'er (%8) haberle baba evinde ve arkadaş evinde şiddete uğradıkları tespit edilmiştir. Bu bilgiden hareketle, evlerinde ve kamusal bir alan olan sokakta şiddete maruz kalan kadınların güven duygularının azalmasına, emniyet, güven gibi anlamları barındıran ev kavramının anlamının yitirilmesine ve kalabalıklar içinde korkuyla yaşamalarına sebep olacağı ifade edilebilir.

4.11. Kadına Yönelik Şiddetin Türüyle İlgili Dağılım

Kadına yönelik şiddetin türüyle ilgili gazetelerdeki toplam 155 haber değerlendirildiğinde; 84 (%54) haberin cinayetle sonuçlandığı, 44 (%28) haberde kadınların fiziksel şiddet gördüğü, kadınlar 22 (%14) haberde cinsel istismara uğradığı ve 4 (%3) haberde kadınların sözlü/psikolojik şiddete maruz kaldıkları görülmüştür (Tablo 14).

Tablo 14. Kadına Yönelik Şiddetin Türüyle İlgili Dağılım

Tür	Hürriyet		Sabah		Sözcü		Milliyet		Türkiye		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Fiziksel Şiddet	13	34	4	12	15	41	9	26	3	23	44	28
Cinsel İstismar	3	8	11	33	2	5	4	12	2	15	22	14
Sözlü/Psikolojik Ş.	2	5	1	3	1	3	-	-	-	-	4	3
Cinayet	19	50	17	52	19	51	21	62	8	62	84	54
Belirtilmemiş	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Toplam	38	100	33	100	37	100	34	100	13	100	155	100

Hürriyet gazetesindeki haberlerin 19'unda (%50) cinayet, 13'ünde (%34) fiziksel şiddet, 3'ünde (%8) cinsel istismar, 2'sinde (%5) sözlü/psikolojik şiddet; Sabah gazetesindeki haberlerin 17'sinde (%52) cinayet, 11'inde (%33) cinsel istismar, 4'ünde (%12) fiziksel şiddet, 1'inde (%3) sözlü/psikolojik şiddet; Sözcü gazetesindeki haberlerin 19'unda (%51) cinayet, 15'inde (%41) fiziksel şiddet, 2'sinde (%5) cinsel istismar, 1'inde (%3) sözlü/psikolojik şiddet; Milliyet gazetesindeki haberlerin 21'inde (%62) cinayet, 9'unda (%26) fiziksel şiddet, 4'ünde (%12) cinsel istismar; Türkiye gazetesindeki haberlerin 8'inde (%62) cinayet, 3'ünde (%23) fiziksel şiddet, 2'sinde (%15) ise cinsel istismara maruz kaldıkları saptanmıştır. Dolayısıyla şiddet uygulayanların yüksek oranda kadınların ölümüne neden olduğu sonucu çıkmaktadır.

4.12. Kadına Yönelik Şiddetin Uygulanma Biçimiyle İlgili Dağılım

Kadına yönelik şiddetin uygulanma biçimiyle ilgili gazetelerdeki toplam 155 haber incelendiğinde; 82 (%53) haberde fiziksel güçle, 33 (%21) haberde ateşli silahla, 32 (%20) haberde kesici aletle, 4'er (%3) haberde ise tehditle ve yakıcı kimyasal maddeyle kadına şiddet uygulandığı görülmektedir (Tablo 15).

Tablo 15. Kadına Yönelik Şiddetin Uygulanma Biçimiyle İlgili Dağılım

Biçim	Hürriyet		Sabah		Sözcü		Milliyet		Türkiye		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Fiziksel Güç	19	50	18	55	19	51	19	56	7	54	82	53
Tehdit	2	5	1	3	1	3	-	-	-	-	4	3
Ateşli Silah	7	18	9	27	6	16	8	22	3	23	33	21
Kesici Alet	8	22	5	15	10	27	6	18	3	23	32	20
Yakıcı Kimyasal Madde	2	5	-	-	1	3	1	3	-	-	4	3
Toplam	38	100	33	100	37	100	34	100	13	100	155	100

Hürriyet'teki haberlerin 19'unda (%50) kadınlara fiziksel güçle, 8'inde (%22) kesici aletle, 7'sinde (%18) ateşli silahla, 2'ser (%5) haberde tehdit ve yakıcı kimyasal maddeyle; Sabah'taki haberlerin 18'inde (%55) fiziksel güçle, 9'unda (%27) ateşli silahla, 5'inde (%15) kesici aletle, 1'inde (%3) tehditle; Sözcü gazetesindeki haberlerin 19'unda (%51) fiziksel güçle, 10'unda (%27) kesici aletle, 6'sında (%16) ateşli silahla, 1'er (%3) haberle tehditle ve yakıcı kimyasal maddeyle; Milliyet'teki haberlerin 19'unda (%56) fiziksel güçle, 8'inde (%22) ateşli silahla, 6'sında (%18) kesici aletle, 1'inde (%3) yakıcı kimyasal maddeyle; Türkiye'deki haberlerin 7'sinde (%56) fiziksel güçle, 3'er (%23) haberle ise ateşli silah ve kesici aletle şiddet uygulandığı belirlenmiştir. Buradan hareketle, kadınların güç, kaba kuvvet, öldürülme ve yaralanma suretiyle şiddete maruz kaldıkları söylenebilir.

4.13. Kadına Yönelik Şiddetin Sonucuyla İlgili Dağılım

Kadına yönelik toplam 155 şiddet haberinde şiddetin nasıl sonuçlandığına bakıldığında; 82'sinin (%53) ölümlerle, 31'inin (%20) darpla, 19'unun (%12) psikolojik travmaya ve 14'ünün (%9) yaralanmayla sonuçlandığı belirlenmiştir (Tablo 16).

Tablo 16. Kadına Yönelik Şiddetin Sonucuyla İlgili Dağılım

Sonuç	Hürriyet		Sabah		Sözcü		Milliyet		Türkiye		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Yaralanma	4	11	-	-	8	22	2	6	-	-	14	9
Ölüm	18	47	17	52	19	51	20	59	8	62	82	53
Darp	9	24	4	12	8	22	7	21	3	23	31	20
Psikolojik Travma	5	13	7	21	2	5	3	9	2	15	19	12
Belirtilmemiş	2	5	5	15	-	-	2	6	-	-	9	6
Toplam	38	100	33	100	37	100	34	100	13	100	155	100

Hürriyet'teki haberlerin 18'inde (%47) kadınların öldüğü, 9'unda (%24) darp edildiği, 5'inde (%13) psikolojik travmaya yaşadığı, 4'ünde (%11) yaralandığı; Sabah'taki haberlerin 17'sinde (%52) kadınların öldüğü, 7'sinde (%21) psikolojik travma yaşadığı, 4'ünde (%12) darp edildiği; Sözcü'deki haberlerin 1'inde (%51) kadınların öldüğü, 8'er haberde (%22) yaralandığı ve darp edildiği, 2'sinde (%5) psikolojik travmaya yaşadığı; Milliyet'teki haberlerin 20'sinde (%59) kadınların öldüğü, 7'sinde (%21) darp edildiği, 3'ünde (%9) psikolojik travma yaşadığı, 2'sinde (%6) yaralandığı; Türkiye'deki haberlerin 8'inde (%62) kadınların öldüğü, 3'ünde (%23) darp edildiği ve 2'inde (%15) psikolojik travma yaşadığı tespit edilmiştir. Buna göre, kadınların maruz kaldıkları şiddet yüzünden hayatlarının son bulduğu, vücutlarında bu şiddetin somut izlerinin görüldüğü ve ruhsal açıdan yıpranmalarının yaşanabileceği ifade edilebilir.

Sonuç

Şiddet haberlerinin artması nedeniyle Türkiye'de tirajı en yüksek olan beş (5) ulusal gazetenin haberlerinde yer alan kadına yönelik şiddet konulu tüm haber içerikleri ele alınmış ve incelenmiştir.

Gazetelerdeki şiddet haberlerinin ağırlıklı olarak iç sayfalarda ve haber biçiminde verildiği, şiddet haberleriyle başlıklarının uyumlu olduğu görülmüştür.

Kadına şiddet konusuyla ilgili sadece Hürriyet gazetesinde haber türü dışında köşe yazarlarının da bu konuyla ilgili yazılar yayımladıkları belirlenmiştir. Bu bakımdan araştırma yapılan gazeteler içinde Türkiye'de en fazla tiraja sahip olan Hürriyet gazetesinin köşe yazarlarının kadına yönelik şiddet konusuna duyarlı oldukları söylenebilir.

Gazetelerdeki kadına yönelik şiddet haberlerinin biçimsel açıdan fotoğraf kullanımları karşılaştırıldığında; Sözcü gazetesinin her haberinde fotoğraf kullandığı, diğer gazetelerin ise fotoğraf kullanmadan haber yayımladıkları tespit edilmiştir.

Araştırma yapılan tarihlerde kadına yönelik şiddet haberlerinin en az Türkiye gazetesinde ele alındığı saptanmıştır. Diğer gazeteler ise, şiddet haberlerini birbirine yakın sayıda vermiş olduğu ve toplumsal bir sorun olan şiddet haberlerini uygun şekilde ele aldıkları görülmüştür.

Kadınların en fazla orta yetişkinlik dönemlerinde şiddete maruz kaldıkları ve azımsanmayacak derecede 11-17 yaş aralığında, ergenlik dönemlerinde şiddete maruz kaldıkları belirlenmiştir. Buna göre, küçük yaşta şiddete uğrayan kişilerin yaşacağı bu psikolojik travma gelecek açısından kaygı oluşturacağı söylenebilir.

İncelenen gazetelerde en çok bekar ve resmi nikahlı kadınların şiddet gördükleri, kadınların en çok eşlerinden, eski eşlerinden, sevgililerinden ve eski sevgililerinden şiddet gördüğü belirlenmiştir. Buradan hareketle, kadınların şiddeti en yakınlarından, sevgi duygusu taşıdıkları kişilerden veya ayrılmayı kabullenemeyen, hazmedemeyen eski eş ve sevgililerinden gördükleri anlaşılmıştır.

Kadınlara yönelik şiddetin nedenleri arasında en dikkat çeken başlıkların tartışma, ayrılmayı istemek ve kıskançlık olduğu görülmüş ve kadına şiddetin en çok koca/sevgili evinde ve sokakta gerçekleştiği belirlenmiştir. Dolayısıyla huzur ve mutluluk ortamı olarak algılanan evin, kadınların en çok şiddet gördüğü mekan/alan olarak ortaya çıkması önemli bir sonuçtur.

Kadına yönelik şiddet haberlerinde, şiddet gören kadınların en çok tekme, tokat gibi fiziksel güce maruz kaldıkları, cinsel istismara, sözlü psikolojik şiddete ve cinayete uğradıkları tespit edilmiştir. Kadınlara yönelik gerçekleşen şiddetin en fazla cinayete sonuçlandığı ve kadınların en fazla fiziksel şiddet gördüğü belirlenmiştir. Gazetelerdeki toplam 155 şiddet haberlerinin yarısından fazlasında kadınların şiddet sonucunda öldüğü ve azımsanmayacak oranda da darp edildikleri belirlenmiştir.

Çalışmada, Türkiye’de en çok okunan beş ulusal gazete ele alınarak bir toplumsal sorun olan kadına yönelik şiddet haberleri bir aylık zaman zarfında incelenmiş ve analiz edilmiştir. Bundan sonraki çalışmalarda kadın yönelik şiddet konusu daha fazla ulusal gazete ele alınarak incelenebilir, yerel gazeteler ölçeğinde kıyaslama yapılabilir, araştırmanın zaman aralığı genişletilebilir, küresel boyutta sorun olan bu konuyu OECD ülkelerindeki yazılı basın, gelişmiş, gelişmekte olan ve gelişmemiş ülkelerdeki yazılı basın da kıyas edilerek araştırılabilir.

Kaynakça

Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. Şiddete Maruz Kalındığında. 11 01, 2021 tarihinde <https://ailevecalisma.gov.tr/ksgm/siddete-maruz-kalindiginda/> adresinden alındı

Arendt, H. (2018). Şiddet Üzerine. İstanbul: İletişim Yayınları.

Aydede, C. (2002). Teorik ve Uygulamalı Halkla İlişkiler Kampanyaları. İstanbul: MediaCat Kitapları.

- Aydın, B. N., Kocagazıoğlu, S. Y., Arda, Özge E. & Gölge, Z. B. (2016). Basında Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Ele Alınış Biçimlerinin Karşılaştırılması. *Türk Psikoloji Yazıları*, 19 (Özel Sayı), 64-72.
- Baran, A. G., Sarıtaş, C. T. & Kütük, B. Ş. (2017). Medyada Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin İçerik ve Sunum Açısından Analizi. *Sosyoloji Konferansları*, 55(1),107-132.
- Bektaş, A. (2002). Siyasal Propaganda: Tarihsel Evrimi ve Demokratik Toplumdaki Uygulamaları. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Berelson, B. (1952). *Content Analysis in Communication Research*. Glencoe: The Free Press.
- Coştu, Y. (2009). Toplumsallaşma Kavramı Üzerine Sosyolojik Bir Değerlendirme. *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 9(2), 117-139.
- Çobanoğlu, Ş. (2007). *Susunluk Sarmalı ve Siyasal İletişim*. İstanbul: Fide Yayınları.
- Devran, Y. (2004). *Siyasal Kampanya Yönetimi: Mesaj, Strateji ve Taktikler*. İstanbul: Odak İletişim.
- Fromm, E. (2018). *İnsanlığın Yıkıcı Kökenleri: Şiddet ve Saldırganlık Üzerine Bir İnceleme*. Ankara: Say Yayınları.
- Güney, S. (2020). *Davranış Bilimleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Harari, Y. N. (2015). *Hayvanlardan Tanrılara Sapiens: İnsan Türünün Kısa Bir Tarihi*. (E. Genç, Çev.) İstanbul: Kolektif Yayınları.
- Harwood, T. G. & Garry, T. (2003). An Overview of Content Analysis. *Marketing Review*, 3(4), 479-498.
- Kara, Z. & Uluç, M. A. (2019). Şiddetin Cinsiyeti: Bir Modern Toplum Anksiyetesi. *e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi*, 11(3), 1566-1581.
- Karaca, S., Barlas, G. Ü., Öngün, E., Öz, Y. C. & Korkmaz, G. (2017). Gazetelerde Bulunan Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin İncelenmesi. *Hemşirelik Akademik Araştırma Dergisi*, 3(3), 137-144.
- Kazaz, M. (2007). Geleneksel Habercilikten İnternet Haberciliğine Geçiş Sürecinde Spor Basını. *Selçuk İletişim*, 4(4), 220-229.
- Keane, J. (1998). *Şiddetin Uzun Yüzyılı*. (B. Peker, Çev.) Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.
- Kulkara, N. S., Güllü, D. & Kıvrıkoğlu, F. (2020). Şiddet ve Duygudurum Bozukluğu İlişkisi: Bir Gözden Geçirme. *Türkiye Bütüncül Psikoterapi Dergisi*, 3(6), 51-66.
- McNeill, W. H. (2002). *Dünya Tarihi*. (A. Şenel, Çev.) Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.

- OECD, Organization for Economic Co-Operation and Development. OECDiLibrary. 04 01, 2021 tarihinde <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/008fcef3en.pdf?expires=1611505140&id=id&accname=guest&checksum=19D094E7A515996644A455F3EB2C7044> adresinden alındı
- Özel, S., Kutlu, A., Yaşayan, S., Küçükaras, H. & Özdemir, K. (2012). Türkçe Sözlük. Ankara: Dil Derneği Yayınları.
- Palabıyıkoglu, R. (1997). Medya ve Şiddet. Kriz Dergisi, 5(2), 123-126.
- Polat, O. (2016). Şiddet (Violence). Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, 22(1), 15-34.
- Subaşı, N. & Akın, A. Kadına Yönelik Şiddet; Nedenler ve Sonuçları. 05 01, 2021 tarihinde http://www.huksam.hacettepe.edu.tr/Turkce/SayfaDosya/kadina_yon_siddet.pdf adresinden alındı
- Sağlık-Sen (2013). Sağlık Çalışanları Şiddet Araştırması. Ankara: Sağlık-Sen Yayınları.
- Silsüpür, Ö. (2021). Halkla İlişkiler ve Medya: Araç ve Yöntemler Üzerine Bir Çalışma. Türkiye Mesleki ve Sosyal Bilimler Dergisi, 3(5), 66-78.
- Şener, E. B. (2011). Kadına Yönelik Aile İçi Şiddeti Önlemede 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun Değerlendirmesi. Uzmanlık Tezi, Ankara: T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü.
- Uyumaz, A. & Akdağ, İ. (2015). Türk Özel Hukukunda Şiddet ve Israrlı Takip Kavramı ile Israrlı Takip Mağdurunun Korunması. Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 19(2), 45-94.
- Vural, Z. B. A. ve Bat, M. (2013). Teoriden Pratiğe Kurumsal İletişim. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Waldahl, R. (1994). Siyasi Tutumlar ve Kamuoyu. (S. İrvan, Çev.) Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 1-2, 57-82.
- World Health Organization (2002). World Report on Violence and Health: Summary. Switzerland: WHO Library Cataloguing.
- World Health Organization (WHO). Definition and Typology of Violence. 05 01, 2021 tarihinde <https://www.who.int/violenceprevention/approach/definition/en/> adresinden alındı
- Yavuzer, H. (1982). Çocuk ve Suç. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Yegen, C. (2014). İnternet Haberciliğinde Kadın Cinayeti Haberlerinin Sunumu: Posta Gazetesi Örneği. The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication, 4(3), 15-28.

- Yetim, D. & Şahin, E. M. (2009). Aile Hekimliğinde Kadına Yönelik Şiddete Yaklaşım. *Aile Hekimliği Dergisi*, 2(2), 48-53.
- Yılmaz, Çiğdem. Bu Yıl Şüpheli Ölümler Arttı. *Milliyet*, 03 01, 2021.
- Yurdakul, H. (2016). Medya ve Siyaset Perspektifinden Kamuoyu. *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 1(2), 81-90.
- Yurdigül, Y. & Yüksel, H. (2012). Gazeteciliğin Dönüşümü: Yeni Medyaya Entegrasyon Sürecinde Değişen Habercilik Pratikleri. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 18, 140-161.